

training effectiveness. The peculiarities and advantages of the content-linguistic learning method in marine educational institutions are considered. They are: development of vocational/academic language proficiency; development of cognitive skills (the ability to express complex thought processes appropriately); focus on the process of learning rather than the outcome; small group work that promotes quantity and functional scope of students' language output; task-based activities provide meaningful and authentic communication that is functional and relevant to the students' needs; opportunities for real meaning negotiation with teacher, which arises in the course of the pressure to produce comprehensible output. The main components of the content-language learning in maritime educational institutions are characterized Content – integrating content from across the curriculum; Cognition – creativity, higher-order thinking and knowledge processing; Communication – mediating ideas, thoughts and values; Culture – interpreting and understanding significance of language. The methodical techniques of content -linguistic learning of future sailors are considered. Collaboration between teachers (Language Ts and Subject Ts); The principles of performance-based testing should be applied; To provide an interactive and learner-centered pedagogical approach; Teachers should expose students to an appropriately demanding input (by selecting, adapting and scaffolding it); Teachers should employ higher-order thinking interactive activities; Teachers should elicit output production; The assessment should take both factors (language and content) into account.

Key words: subject-language education, marine educational establishments, content, language, consciousness, culture, interconnection.

Стаття надійшла до редколегії 17.01.2018

УДК 793.3-053.4/6:[37.015.31:7

Тетяна ЛУГОВЕНКО

кандидат мистецтвознавства,

старший викладач кафедри хореографії

Відокремленого підрозділу «Миколаївська філія Київського національного університету

культури і мистецтв», м. Миколаїв, Україна

e-mail: valentina0806@ukr.net

АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ РЕПЕРТУАРУ ДИТЯЧОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЯК ЗАПОРУКА ВИХОВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ СУСПІЛЬСТВА

У статті висвітлено тенденції відродження етномистецтва та його нівелювання під впливом сучасних соціокультурних обставин внаслідок активного наступу масової культури, розглянути аспекти діяльності аматорських дитячих хореографічних колективів України. Охарактеризовані основні елементи формування репертуару дитячого хореографічного колективу, а саме ідейною спрямованістю танцю, художньою цінністю, якісний музичний супровід, творчими можливостями колективу що в цілому сприяє вихованню естетичного смаку як глядача, так і виконавця. Висвітлено питання впливу стилізації фольклорних першоджерел на розвиток та формування естетичного смаку майбутнього суспільства.

Ключові слова: колектив, дитячий хореографічний колектив, репертуар, виховання естетичного смаку, народний танець, стилізація.

Нинішній стан української культури характерний своїми суперечливими тенденціями. Зокрема, з одного боку, спостерігаються позитивні процеси відродження етномистецтва, з іншого, – його нівелювання під впливом сучасних соціокультурних обставин і внаслідок активного наступу масової культури.

«Надзвичайно важливою, саме сьогодні, є роль національної культури як способу життя суспільства, яка відіграє провідну роль у впровадженні в суспільстві гуманістичних цінностей, високої моралі, національної самосвідомості та патріотизму, у формуванні суспільної злагоди...

Зазнавши силового ідеологічного втручання в радянський період, і чимало втративши в зв'язку з цим, українська культура зберегла свою національну й художню самобутність. І це наш унікальний шанс, резерв для відродження національної свідомості, виховання, резерв для творення високої національної культури», – викладає свої міркування С. Г. Забредовський [4; 65].

Для української нації протягом тривалого часу, в умовах бездержавності, саме культура була чи не єдиним фактором національного самоствердження, національної самоідентифікації. Саме в культурі українці прагнули показати себе світові,

увійти до світового духовного простору. Саме культура, врешті-решт, надає можливість майбутньому суспільству, спираючись на досвіт минулих поколінь та зберігаючи його кращі зразки виховати у дітей та молоді естетичний смак.

Оцінюючи сучасний стан народної хореографії в Україні, С. Г. Забредовський з обуренням пише: «Цей жанр хореографічного мистецтва сьогодні, на жаль, не отримав належної оцінки й відповідної підтримки з боку держави. Це несправедливо через те, що даним видом мистецтва зацікавилися сотні тисяч дітей – найбільш працьовитих, талановитих, старанних у досягненні мистецького результату. Роблять це вони на підсвідомому генетичному рівні, закладеному в народній мудрості. Разом з тим учасники сучасних видів хореографічного мистецтва, прикладаючи менше зусиль та старань, за своїм статусом у молодіжному, вуличному середовищі знаходяться вище, є більш популярними. Це пов'язано з тим, що сьогодні практично відсутня державна підтримка й пропаганда народного мистецтва – цементуючої основи українського суспільства, того, що є основою його самоідентифікації» [4, 65]. Не применшуючи значення сучасного хореографічного мистецтва – воно також потрібне, актуальне й перспективне, слід зазначити, що подальший його розвиток можливий за умови, використання здобутків національної хореографії.

Хореографія як навчальний предмет не є сьогодні обов'язковим компонентом загальної освіти в Україні. Хореографічну освіту можна отримати, переважно, у закладах позашкільної освіти. У статті восьмий Закону України «Про позашкільну освіту» викладені основні завдання позашкільної освіти: виховання громадянина України; вільний розвиток особистості та формування її соціально-громадського досвіду; виховання у вихованців, учнів і слухачів поваги до Конституції України, прав і свобод людини та громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії; виховання у вихованців, учнів і слухачів патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, традицій, національних цінностей Українського народу, а також інших націй і народів; виховання у вихованців, учнів і слухачів шанобливого ставлення до родини та людей похилого віку; створення умов для творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку вихованців, учнів і слухачів; формування у вихованців, учнів і слухачів свідомого й відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки; задоволення освітньо-культурних потреб вихованців, учнів і слухачів, які не забезпечуються іншими складови-

ми структури освіти; задоволення потреб вихованців, учнів і слухачів у професійному самовизначенні і творчій самореалізації; пошук, розвиток та підтримка здібних, обдарованих і талановитих вихованців, учнів і слухачів; вдосконалення фізичного розвитку вихованців, учнів і слухачів, підготовка спортивного резерву для збірних команд України з різних видів спорту; організація дозвілля вихованців, учнів і слухачів, пошук його нових форм; профілактика бездоглядності, правопорушень; виховання в учасників навчально-виховного процесу свідомого ставлення до власної безпеки та безпеки оточуючих; формування здорового способу життя вихованців, учнів і слухачів; здійснення інформаційно-методичної та організаційно-масової роботи [6]. У відповідності до цих завдань будують роботу дитячі аматорські колективи народного танцю з метою розвитку та естетичного виховання майбутнього суспільства.

Велика кількість науковців та фахівців, таких як Бойко П. А., Гутник І. М., Колногузенко Б. М. приділяли увагу вихованню дітей та молоді засобами хореографічного мистецтва, педагогічні аспекти розглядали Бакланова Т. И., Боголюбская М. С., Громов Ю. И., Гуреїв Ю. І., Тараканова А. П.. До питань соціально-культурного значення дитячої хореографічної творчості звертали увагу Каргин А. С., Кошачевець І. М., Михайлова Н. Г., Сокіл Л. М. Проблема розвитку дитячих самодіяльних хореографічних колективів займалися Гузун М. С., Жиров О. А., Забредовський С. Г., Стасюк В. Л. Фриз П. І.

Однією з найактуальніших є проблема репертуару в дитячих аматорських колективах народного танцю, що проявляється у відсутності фольклорної основи більшості танців, невідповідності тематики, лексики, загальної стилістики номерів віковим та технічним можливостям виконавців, копіюванні номерів професійних колективів, що псує естетичний смак підростаючого покоління.

Б. Колногузенко висловлює думку, що вже неодноразово лунала в педагогічних колах України, про введення занять із хореографії до навчальних планів у загальноосвітніх школах. Він зауважує: «Регулярні заняття хореографією з першого по одинадцятий клас у загальноосвітніх навчальних закладах будуть сприяти зміцненню здоров'я, фізичному розвитку... Величезне значення має і той факт, що при вивченні дисципліни «Хореографія» учні ознайомлюватимуться зі звичаями та традиціями свого народу, а значить, поважатимуть їх» [8, 7].

Далі автор наголошує, що «основою навчання дітей танцювальному мистецтву в школах і ліцеях України має стати вивчення й виконання танців різних регіонів держави: творів українського

народу й народів інших національностей, що проживають поряд із ним» [8, 12]. Саме цей постулат необхідно взяти на озброєння при складанні Програм із хореографії, що рекомендуються для позашкільних та загальноосвітніх закладів освіти.

Ще В. Авраменко, розуміючи великий національно-виховний потенціал народних танців, закликав молодь до виконання українських танців на вечорах, концертах. «Особливу увагу на це мусять звернути Учителі українських шкіл, щоб плекати при школі український танок для нашої молоді, починаючи навчати її своїх танків від діточок. Наша молодь – це майбутнє нашого народного життя! Даймож їй розуму, бадьору й моральну розвагу – наш національний танок, який цілком заслуговує на те, щоб ввести його в програму навчання при школах, поруч із руханкою та співом» – писав В. Авраменко [1, 11]

Сьогодні у кожній області України існує професійний ансамбль народного танцю, або ансамбль пісні і танцю, або танцювальна група при народному хорі. Провідним колективом протягом багатьох років залишається Національний заслужений академічний ансамбль танцю імені П. Вірського (м. Київ). Зберігають високий професійний рівень танцювальна група Національного заслуженого академічного українського народного хору України імені Г. Верьовки (м. Київ), Український фольклорно-етнографічний ансамбль Головного управління культури «Калина» (м. Київ), Державний вокально-хореографічний ансамбль України «Таврія» імені Л. Чернишової (м. Сімферополь), Державний заслужений Закарпатський народний хор України (м. Ужгород), Державний гуцульський ансамбль пісні і танцю (м. Івано-Франківськ), Ансамбль пісні і танцю «Козаки Поділля» (м. Хмельницький), Державний заслужений Буковинський ансамбль пісні і танцю України (м. Чернівці), Поліський ансамбль пісні і танцю «Льонок» (м. Житомир) та інші.

В Україні протягом останніх двадцяти років спостерігається постійне зростання кількості дитячих аматорських колективів народного танцю. Л. В. Стасюк у доповіді на науково-практичній конференції «Стан народної хореографії в Україні та перспективи її розвитку», що відбулася в Києві в лютому 2002 року, де вперше за роки незалежності України зібралися хореографи, науковці, працівники культури всіх систем та відомств, щоб проаналізувати власну діяльність, визначити тенденції розвитку танцювального мистецтва в Україні, зокрема, зазначав: «В Україні близько двадцяти тисяч хореографічних колективів різних відомств, різного рівня і різного творчого напрямку. І це показник великої любові наших співвітчизни-

ків до народного танцю... велику роботу по вивченню та пропаганді українського танцю ведуть тисячі аматорських колективів, серед яких школа-студія ансамблю імені П. Вірського, хореографічні ансамблі «Україна» (Київ), «Сонечко» (Житомир), «Покуття» (Івано-Франківщина), «Полісянка» (Рівне), «Пролісок» (Кіровоград), «Радість» (Луцьк)» [9, 10].

У роки незалежності продовжили своє існування колективи, створені у радянські часи. Одним з перших дитячих ансамблів народного танцю, що виник у післявоєнне десятиліття та продовжує свою діяльність є Народний ансамбль танцю «Радість» Вовчанського районного Будинку культури. Протягом 48 років колектив очолював заслужений працівник культури України Василь Петрович Громов.

Активно продовжує діяльність ансамбль танцю «Щасливе дитинство» Харківського обласного Палацу дитячої та юнацької творчості. З 1987 р. художнім керівником є Заслужений працівник освіти України Галенко Раїса Олександрівна. Ансамбль працює в напрямках класичного, народного та сучасного танців. В його програмі різножанрові композиції: танці народів світу, українські народні танці, сюжетні номери, сучасні танці.

У Мелітополі продовжує працювати Ансамбль народного танцю «Ровесники». Ансамбль є активним учасником всіх міських концертів та свят. Зараз колективом керують вихованці ансамблю «Ровесники» Надія Масляк та Олена Миронова. В репертуарі ансамблю понад сорок постановок – народні, сюжетні танці, хореографічні картинки, танці народів, що мешкають на Мелітопольщині. В репертуарі колективу більш 40 постановок.

Одним з найвідоміших в країні є лауреат всеукраїнських та міжнародних фестивалів і конкурсів, зразковий художній колектив України ансамбль танцю «Подільчак» у місті Хмельницький. Головним балетмейстером-поставником від народження колективу є заслужений учитель України Юрій Гуреїв. Репертуар колективу нараховує понад 100 номерів і створений на основі фольклорного матеріалу України і подільського краю зокрема. Майже всі танці ансамблю сюжетні і складають тематичні програми «Ми з України!», «Хмельницька моя золота сторона», «Красо України Поділля», «Любіть Україну!», «Ми – України прекрасної діти!», «Ой дитинство наше – крила соколині!», «Святковий калейдоскоп» та інші.

Народний дитячий танцювальний ансамбль «Барвінок» функціонує у місті Ковелі з 1973 року. Його незмінний керівник відмінник освіти Любов Ризванюк. Мистецтву танцю дітей навчають педагоги-хореографи Марія Солоп, Тетяна Гулечко, Сергій Панюс. Візитними картками «Барвінку» є

такі хореографічні композиції: «Волинські Триндикки», «Чепурненька», «Полька Настя», «Буковинські парубчата», «Ой-ра», «Веселі вихляси», «Гопак» та ін.

Народний художній хореографічний колектив «Веселка» є окрасою Васильківського міського Центру дитячої та юнацької творчості. У колективі займається понад 200 осіб. Художній керівник – Євгенія Юхимівна Монарх, з групами молодшого віку працює Юлія Кучеренко. Основна мета роботи народного хореографічного колективу «Веселка» – прищеплення любові підростаючому поколінню до танцю, до української культури, виявлення талановитої молоді, розвиток інтересу до творчої діяльності.

Серед колективів, що утворились в роки перебудови (1988 р.), був танцювальний ансамбль «Крапельки» Красноградського районного Будинку культури Харківської області, якому 1994 р. присвоєно звання «Зразковий хореографічний колектив». Керівником колективу є Ірина Миколаївна Пилипенко. Репертуар колективу складають танці різноманітного характеру – народні «Український дивоцвіт», «Плескач», «Коробейники», сюжетні, жартівливі «Порушка-Параня», естрадні «Хафака», «Всё дело в шляпе».

У роки незалежності активно продовжується процес формування нових ансамблів народного танцю. Наприклад, 1997 року досвідченим педагогом-хореографом Домбровецькою Оксаною Михайлівною при Летавському сільському будинку культури Чемеровецького району Хмельницької області створено ансамбль, який дістав назву «Летавчанка». До складу ансамблю увійшло 50 дітей віком від 7 до 13 років. Сьогодні він нараховує понад 100 дітей віком до 18 років. До репертуару колективу входять: «Циганський танець», «Молдавський народний танець «Русяска», хореографічна картинка «Маленька країна», «Гуцулка», український народний танець «Дударі», хореографічна картинка «Троїсті музики», «Гопак» та ін.

Аналізуючи репертуар дитячих аматорських колективів народно-сценічного танцю (хоча останнім часом диференціація за різновидами хореографії є досить умовною, оскільки процеси взаємодії різних танцювальних систем активізують формування універсальних творчих колективів, що здатні виконувати сучасні, класичні, бальні, народні танці) слід зауважити, що твори, які б спиралися на фольклорне першоджерело, стали рідкістю. Розмірковуючи над проблемами народно-сценічного танцю А. М. Кривохижа зазначає, що «захоплення ритмоманією витісняє народний танець з репертуару більшості самодіяльних танцювальних колективів... Ніхто не проти вільної

пластики, так званої сучасної хореографії. Нові пластичні образи Б. Ейфмана, В. Михайловського, ритмоунісонні роботи А. Духової могли б бути взірцем цього напрямку... Подобається – робіть, але не забувайте про національне – своє» [7, 63].

Сучасна молодь захоплюється такими напрямками танцю, як модерн, джаз, хіп-хоп тощо. Сучасні музичні ритми проникають у всі сфери сценічного мистецтва, не оминаючи і народно-сценічний танець у дитячих хореографічних колективах. У зв'язку з цим виникає низка проблем щодо інтерпретації народного танцю під трансформації народні мелодії. С. Забредовський зазначає, що молодь звертається до сучасної хореографії через те, що «вона близька їй за духом, формою і вона не винна в тому, що ми, хореографи, не можемо запропонувати їй кращої альтернативи». Далі хореограф та науковець продовжує: «Слід зазначити, що навіть добре володіючи новітніми напрямками сучасного хореографічного мистецтва, але не адаптувавши їх до наших соціально-ментальних умов, навряд чи можна досягнути успіху. Мені хочеться привести тільки один показовий приклад поєднання народного та сучасного мистецтва – це всесвітньо відомий «Рівер-денс» Цей приклад – яскраве підтвердження того, як потрібно використовувати народну першооснову, адаптуючи її до вимог сьогодення» [5, 7]. Сьогодні в Україні експерименти в галузі синтезу народно-сценічного танцю активно проводяться саме в дитячих аматорських колективах народного танцю.

Розмірковуючи над проблемами стилізації, І. Гутник зазначає: «Стилізація танцю передбачає не лише надання йому тих чи інших стильових ознак, а й – що найголовніше – збереження його першооснови. В цьому випадку стилізація сприймається як гра, віртуозне обігрування жанру, коли твір набуває ознак сучасного танцю і водночас передає національний колорит. Загалом феномен стилізації хореографічного твору проявляється в тому, що, з одного боку, професійний підхід балетмейстера до створення стилізованого народного танцю піднімає народний танець на вищий щабель, надаючи йому сучасного звучання та видовищності, з іншого, сучасна хореографія збагачується і отримує поштовх до подальшого розвитку завдяки використанню елементів народного танцю» [3, 252].

Вже стало традицією, що на фестивалях і танцювальних конкурсах останніх років окремою номінацією проходить «стилізований народний танець», що можна вважати однією з основних ознак сучасного стану хореографічного мистецтва, яке тяжіє до взаємопроникнення різних

жанрів і форм танцю. Визначаючи переможців у номінації «стилізація народного танцю», конкурсні комісії виходять із того, чи збережено фольклорні особливості танцю, а також оцінюють майстерність постановки, професійність виконання, вміння відчутти характерні національні особливості танцювальної культури того чи іншого народу.

Вдаючись до стилізації народного танцю, балетмейстери мають змогу проявити власне бачення того чи іншого хореографічного твору. Одні вдаються до поєднання народного і класичного танцю, інші – класичного, народного і сучасного або тільки народного і модерну. Це може проявлятися як у загальній композиції та лексичі танцю, так і в окремих елементах. Таким чином, народний танець зазнає сучасної обробки, крокуючи в ногу з часом. А про популярність стилізації за останні роки свідчить той факт, що кількість колективів, які «спеціалізуються» саме на стилізованих творах, з кожним роком зростає. Прикладом подібного колективу є хореографічний ансамбль «Неогалактика», створений 1995 року при Центрі дитячої та юнацької творчості міста Чернівці (художній керівник колективу – Н. Галак, балетмейстер – О. Галак). До репертуару Народного художнього колективу (звання присвоєно 2010 р.) входять стилізована прикарпатська композиція «Музика гір», стилізована буковинська композиція «Буковинська фантазія», хореографічна замальовка «Два кольори» та багато інших номерів.

Дитячі аматорські колективи народного танцю часто стикаються з проблемою створення репертуару (фр. *répertoire*, від пізньолатинського *repertorium* «перелік, список» – сукупність творів, які виконуються артистом, колективом і т. ін.) у відповідності до віку, психофізіологічних можливостей, національного виховання, запитів дітей та батьків тощо, Репертуар визначає творче обличчя колективу, його художній рівень, суттєво сприяє конкурентоспроможності, є основою всієї навчально-виховної роботи.

Постановочна робота в дитячих хореографічних колективах істотно відрізняється від роботи керівників колективів інших видів мистецтва (драматичного, хорового, інструментального тощо). В усіх цих колективах керівник має справу з готовими творами (п'єса, пісня і т. ін.) Його завдання полягає у тому, щоб якісно інтерпретувати та вивчити з дітьми цей твір. У дитячому хореографічному колективі репертуар зазвичай створюється керівником або запрошеним постановником, безумовно, якщо мова не йде про постановку танцю за графічно-словесним або відеозаписом, вже готового твору іншого постановника. Зазвичай колективи, особливо в останні роки, намагаю-

чись створити оригінальне творче обличчя колективу, намагаються втілювати авторські танцювальні номери, поставлені виключно для цього колективу.

У тих випадках, коли постановник використовує фольклорне першоджерело, йому необхідно творчо переосмислити твір народного мистецтва, розробити лексику, малюнки, пластично охарактеризувати образи тощо.

Вимоги до постановок дитячих хореографічних колективів кристалізувались протягом десятиліть радянської доби, однак їх ключові позиції залишалися незмінними – ідейність, художність та доступність. Попри надмірну ідеологізованість тогочасного розтлумачення першої вимоги (ідейність), її можна розглядати не тільки з позицій «значимості для суспільства», а й з позицій цінності основної думки танцю для морального, національного, естетичного виховання дитини-танцюриста та, у подальшому, глядачів.

Критерієм художності твору повинно слугувати якомога точніша відповідність між ідеєю та формою, за умови, що ідея буде цінною, почуття, що пробуджує цей твір, шляхетними, високими, гуманними, а форма естетично досконалою і водночас доступною дітям. Якісна форма передбачає, що думки та почуття, що виражені у творі, втілені у правдивих, живих образах; дії учасників номеру є доцільними; події розгортаються у логічній послідовності; композиція відрізняється стрункістю, продуманістю, відсутністю зайвого, а лексика твору (рухи, комбінації танцю) характеризуються точністю, свіжістю, яскравістю, виразністю, відповідністю ідейному задуму.

Критерієм доступності твору повинна слугувати відповідність між ідейно-художніми вимогами та можливостями дітей-виконавців. Ідея повинна бути зрозумілою, близькою дітям того віку, які будуть виконувати танець. Неприпустимим, на нашу думку, є постановка номерів любовної тематики не в ігровій формі для дітей молодшого шкільного віку, або номерів, призначених для дошкільного та молодшого шкільного віку («Заїнька», «Ладки, ладки» та ін.) на підлітків.

Досить часто можна спостерігати танцювальні номери, де діти імітують характери, почуття дорослих у незвичних і штучно запропонованих обставинах. Така інтерпретація ніяким чином не може бути прикладом для виховання естетичного та художнього смаку. Будь-яка ідея хореографічного твору повинна бути втілена засобами, доступними виконавцям та відповідна той чи іншій віковій категорії.

У сюжетах для танцювальної постановки керівник може використовувати інсценізації картин

художників, пісень, казок, байок, оповідань, віршів як з класичної літератури, так і з сучасної. Але, як зазначає І. Аксьонова, «не слід забувати про умовність хореографічного мистецтва, адже не всі конкретні життєві події, явища можна передати мовою танцю. Сміливо вирішуючи нові завдання, шукаючи нові засоби виразності, постановник повинен завжди пам'ятати, що головним мірилом творчості є художня правдивість, чітке і ясне донесення до глядача ідейного задуму» [2, 144].

Отже, при створенні репертуару самодіяльного хореографічного колективу також доцільно керуватись ідейною спрямованістю танцю, художньою цінністю, якістю музичного супроводу,

творчими можливостями колективу що в цілому сприяє вихованню естетичного смаку як глядача, так і виконавця.

На жаль, але при наявності зафіксованого фольклорного зразка, що є у вільному доступі, та сформованих навичках його розшифрування, обробки та розробки можна звести до мінімуму ризик втрати фольклорної традиції. Тому переважну частину репертуару дитячих аматорських танцювальних колективів, та і все частіше, професійних, у країні становлять стилізації – авторські твори, що не спираються на конкретний фольклорний матеріал, з використанням рухів з, так званого, «загального фонду української танцювальної лексики».

Список використаних джерел

1. Авраменко В. Українські національні танки, музика і стрій. [Кн. 1-2. Короткий нарис про український танок та опис 18 найкращих народних танків власного укладу] / В. Авраменко. – [Галівуд – Нью Йорк – Вінніпег – Київ – Львів], 1947. – 80 с.
2. Аксьонова І. Ю. Проблеми створення репертуару в дитячому хореографічному колективі та їх вирішення / І. Ю. Аксьонова // Українська хореографічна культура у сучасному державотворчому процесі: стан, проблеми, перспективи : матеріали наук.-практ. конф. за підсумками першого Всеукр. фестивалю-конкурсу народної хореографії ім. П. Вірського (Київ, 28 жовт. 2003 р.). – К., 2003. – С. 80 – 83.
3. Гутник І. М. До проблеми стилізації народного танцю / Ірина Миколаївна Гутник // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. праць. – К. : Міленіум, 2009. – Вип. XXII. – С. 251 – 257.
4. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом : навч. посібник / Степан Григорович Забрєдовський. – К. : НАККіМ, 2011. – 188 с.
5. Забрєдовський С. Г. Сучасні аспекти хореографічної діяльності : [методичні рекомендації для студентів хореографічних спеціалізацій та керівників хореографічних колективів] / Степан Григорович Забрєдовський. – К. : ДАКК-КіМ, 2008. – 39 с.
6. Закон України «Про позашкільну освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>. – Назва з екрана.
7. Кривохижа А. М. Проблеми народно-сценічного танцю та шляхи їх вирішення / Анатолій Михайлович Кривохижа // Стан народної хореографії в Україні та перспективи її розвитку : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 28 лют. 2002 р.). – К., 2002. – С. 62 – 64.
8. Методика роботи з хореографічним колективом : навчально-методичні матеріали / [укл. Б. Колногузенко]. – Х. : ХДАК, 2001. – 34 с.
9. Стасюк В. Л. Стан народної хореографії в Україні та перспективи її розвитку / В. Л. Стасюк // Стан народної хореографії в Україні та перспективи її розвитку : матеріали наук.-практ. конф. 28 лютого 2002 р., Київ. – К., 2002. – С. 9 – 14.

References

1. Avramenko V. Ukrainski natsionalni tanky, muzyka i strii. [Kn. 1-2. Korotkyi narys pro ukrainskyi tanok ta opus 18 naikrashchykh narodnykh tankiv vlasnoho ukladu] / V. Avramenko. – [Halivud – Niu York – Vynnipeg – Kyiv – Lviv], 1947. – 80 s.
2. Aksonova I. Yu. Problemy stvorennia repertuaru v dytiachomu khoreohrafichnomu kolektyvi ta yikh vyrishennia / I. Yu. Aksonova // Ukrainska khoreohrafichna kultura u suchasnomu derzhavotvorchomu protsesi: stan, problemu, perspektvyu : materialy nauk.-prakt. konf. za pidsumkamy pershoho vseukr. festyvaliu-konkursu narodnoi khoreohrafii im. P. Virskoho (Kyiv, 28 zhovt. 2003 r.). – K., 2003. – S. 80 – 83.
3. Hutnyk I. M. Do problemy stylizatsii narodnoho tantsiu / Iryna Mykolaiivna Hutnyk // Aktualni problemy istorii, teorii ta praktyky khudozhnoi kultury: zb. nauk. prats. – K. : Milenium, 2009. – Vyp. XXII. – S. 251 – 257.
4. Zabredovskiy S. H. Metodyka roboty z khoreohrafichnym kolektyvom: navch. posibnyk / Stepan Hryhorovych Zabredovskiy. – K. : NAKKKiM, 2011. – 188 s.
5. Zabredovskiy S. H. Suchasni aspekty khoreohrafichnoi diialnosti : [metodychni rekomendatsii dlia studentiv khoreohrafichnykh spetsializatsii ta kerivnykiv horeohrafichnykh kolektyviv] / Stepan Hryhorovych Zabredovskiy. – K. : NAKKKiM, 2008. – 39 s.
6. Zakon Ukrainy «Pro pozashkilnu osvitu» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>. – Nazva z ekrana.
7. Kryvokhyzha A. M. Problemy narodno-stsenichnoho tantsiu ta shliukhy ikh vyrishennia / Anatolii Mykhailovych Kryvokhyzha // Stan narodnoi khoreohrafii v Ukraini ta perspektvyv ii rozvytku : materialy nauk.-prakt. konf. (Kyiv, 28 liut. 2002 r.). – K., 2002. – S. 62 – 64.
8. Metodyka roboty z khoreohrafichnym kolektyvom : navchalno-metodychni materialy / [ukl. B. Kolnohuzenko]. – Kh. : KhDAK, 2001. – 34 s.
9. Stasiuk V. L. Stan narodnoi khoreohrafii v Ukraini ta perspektvyv ii rozvytku / V. L. Stasiuk // Stan narodnoi khoreohrafii v Ukraini ta perspektvyv ii rozvytku: materialy nauk.-prak. konf. 28 liutoho 2002 r., Kyiv. – K., 2002. – S. 9 – 14.

Луговенко Т. Г. Аспекты формирования репертуара детского хореографического коллектива как залог воспитания эстетического вкуса общества

В статье рассмотрены аспекты деятельности аматорских детских хореографических коллективов Украины. Охарактеризованы основные элементы формирования репертуара детского хореографического коллектива, а именно идеологическое направление танца, художественная ценность, качественное музыкальное сопровождение, творческие возможности коллектива что в целом способствует воспитанию эстетического вкуса как зрителя, так и исполнителя. Освещены вопросы влияния стилизации фольклорных первоисточников на развитие и формирование эстетического вкуса будущего общества.

Ключові слова: коллектив, детский хореографический коллектив, репертуар, воспитание эстетического вкуса, народный танец, стилизация.

Lugovenko T.G. Aspects of the formation of the children's choreographic team repertoire as a pledge of aesthetic taste education of society

The tendencies of ethnographic art revival and its leveling under the influence of modern socio-cultural circumstances as a result of the active offensive of mass culture are highlighted, aspects of amateur children's choreographic teams of Ukraine activities are considered. The main elements of the children's choreographic team repertoire are described, namely the ideological orientation of the dance, artistic value, high-quality musical support, creativity of the collective which in general contributes to the education of the aesthetic taste of both the viewer and the performer. The questions of folk primary sources styling's influence on development and formation of aesthetic taste of children – the future of our society – are highlighted. The emphasis is on the peculiarity of the repertoire of various children's choreographic teams of Ukraine, but they are generalized with one goal – the cultivation of aesthetic taste and preservation of the primary sources. The problems of folk dance interpretation under transformed, stylized folk melodies and proposed ways to solve them are considered.

Key words: collective, children's choreographic team, repertoire, education of aesthetic taste, folk dance, stylization.

Стаття надійшла до редакції 11.02.2018

УДК 378.016:78-051:37.015.31

ЛЮЙ ЦЗІН

*аспірантка кафедри хореографії та мистецької педагогіки
навчально-наукового інституту культури і мистецтв
Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка, м. Суми, Україна
e-mail: akosorich@gmail.com*

ТЕОРЕТИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ КОНЦЕРТНО-ВИКОНАВСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ МАГІСТРАТУРИ

У статті здійснено теоретико-педагогічний аналіз формування художньо-виконавської компетентності іноземних студентів магістратури в умовах фахової підготовки; розкрито наукові підходи (мистецтвознавчий, культурологічний, педагогічний), на основі яких узагальнено зміст поняття „виконавство” „концертно-виконавська компетентність”. Проаналізовано педагогічні умови формування художньо-виконавської майстерності іноземних студентів під час навчання в магістратурі, визначено компонентну структуру досліджуваного явища.

Ключові слова: теоретико-педагогічний аналіз, структура, концертно-виконавська компетентність, іноземні студенти, піаністи, мистецька освіта, формування, компоненти, фахова підготовка.

Головним завданням сучасної музичної освіти є якісна підготовка майбутнього артиста та педагога-музиканта, забезпечення його реалізації у майбутній культуротворчій та освітніх діяльності, можливості самостійно реалізовувати власні професійні амбіції в галузях мистецтва та культури. І в цьому сенсі особливого значення набуває роль педагога в усвідомленні власної позиції студента

у полі професійних можливостей, необхідності набуття певних знань та вмінь з різних наукових галузей задля його подальшої творчої самореалізації.

В Указі Президента України про Національну стратегію розвитку освіти на період до 2021 року (№ 344/2013 від 25 червня 2013 р.) зазначено, що головним завданням держави є виховання людини